

- [Vijesti](#)
- [Vjera](#)
- [Obitelj](#)
- [Kultura](#)
- [Academicus](#)
- [Video](#)
- [Kolumne](#)
- [Misna čitanja](#)
- [Velike teme](#)

ŽENA 2.0

Ima li u UN-ovoj agendi za 2030. mjesta za snažne žene poput kraljice Elizabete II.?

Ispunimo li ciljeve UN-a, u 2030. trebala bi nas dočekati jedna samosvjesna, samouvjerena, odlučna žena, na visokoj poziciji, s uspješnom karijerom, neovisna o muškarcima, kako u financijskom smislu, jer će biti vlasnica zemljišta i imovine, tako i u fizičkom, jer će imati kontrolu nad svojim „reproduktivnim zdravljem“, a posebno nad najopasnijom od svih bolesti, trudnoćom. No ima li tu mjesta za ženu poput kraljice Elizabete, koja bi bila voljna odustati od neovisnosti i u svojoj misiji izgubiti samu sebe?

Lucija Čorić

Foto: Shannon VanRaes/Reuters

Postizanje ravnopravnosti spolova i osnaživanje žena i djevojčica jedan je od ciljeva iz UN-ove agende za 2030. godinu. U obrazloženju tog cilja, između ostalog, stoji: „Osiguranje univerzalne zaštite spolnog i reproduktivnog zdravlja i istih prava na ekonomske resurse, kao što su zemljište i imovina, predstavlja najvažniji zadani rezultat ovog cilja. Danas se na javnim funkcijama nalazi više žena nego ikada ranije, ali će poticanje žena da u većem broju postanu lideri na svim područjima pomoći da se učvrste politike i zakonski propisi s ciljem postizanja veće rodne ravnopravnosti.“

Dakle, ispunimo li ove ciljeve, u 2030. trebala bi nas dočekati jedna samosvjesna, samouvjerena, odlučna žena, na visokoj poziciji, s uspješnom karijerom, neovisna o muškarcima, kako u financijskom smislu, jer će biti vlasnica zemljišta i imovine, tako i u fizičkom, jer će imati kontrolu nad svojim „reproduktivnim zdravljem“, a posebno nad najopasnijom od svih bolesti, trudnoćom. Bit će to jedna snažna žena, liderica.

U tom kontekstu zanimljivo je bilo pratiti žalovanje povodom smrti jedne od najdugovječnijih i najmoćnijih liderica 20. i 21. stoljeća, britanske kraljice Elizabete II. Ima onih koji su u tom žalovanju vidjeli samo medijsku pompu i folklor, ali činilo se da dosta ljudi osjeća iskrenu žalost zbog njenog odlaska. Mlado i staro, muškarci i žene, Britanci i stranci, običan puk i visoki uglednici, konzervativci i ljevičari, svi su oni izražavali tu žalost, svatko na svoj način. No ono što je prevladavalo u tim porukama, pogotovo uspoređujući ih s izrazima sućuti koji se inače mogu čuti povodom smrti neke uvažene, politički važne osobe, bilo je divljenje. Nije se pritom radilo o nekoj modernoj interpretaciji one: „O mrtvima sve najbolje“, ni o političkoj korektnosti. Htjeli, ne htjeli, u tim ste izrazima sućuti i divljenja mogli osjetiti iskrenost. Kao da su svi imali potrebu reći nešto lijepo, a ne samo prikladno.

U svim tim nekrolozima, dominirala je jedna riječ, a izgleda da je upravo ona bila uzrok tolikog divljenja i iskrenog osjećaja zahvalnosti. Bilo je to služenje. Jednoj od najvažnijih žena u zadnjih sto godina ljudi svih uzrasta, zanimanja i statusa, odali su priznanje zbog toga što je zaboravila na sebe, što je svoju zadaću stavila iznad svega, ukratko, što je bila tako vjerna i odana – sluškinja. Uspoređujući to s uvodno spomenutim UN-ovim ciljevima, zanimljivo je zapitati se: bi li, prema UN-u, 2030. bilo mjesta za ženu poput kraljice Elizabete, koja bi bila voljna odustati od neovisnosti i u svojoj misiji izgubiti samu sebe?

Nije, dakako, moguće uspoređivati kraljicu moćnog Ujedinjenog Kraljevstva s bilo kojom drugom ženom na svijetu, ali možda se upravo na pozadini te moći još jače ističe kontrast njene poniznosti. „Ah, pa lako njoj, tko ne bi htio biti kralj ili kraljica“, mogli bismo reći. Elizabeta nije htjela. Nije to htio ni njen stric koji je radije abdicirao nego da ostane vjeran onome što mu je povjereno. Razlika je među njima u tome što je on otišao, a ona je ostala. I u tom ostanku bila je toliko postojana da je stavlajući sebe na drugo mjesto uspjela utjeloviti sâm duh svoje nacije, što je postignuće na kojem bi joj pozavidjeli mnogi lideri i liderice.

Upravo je u toj poniznosti i postojanosti najveća snaga žene. Uvažavajući specifičnost Elizabetinih životnih okolnosti, njezin primjer dobra je ilustracija za tu snagu. Svaka od nas također je rođena u jednoj konkretnoj obitelji, u jednoj konkretnoj zemlji, ima neku ulogu i može izabrati kako će se prema svemu tome odnositi. Bilo da je trudnica, iscrpljena majka troje male djece, supruga s teškoćama u braku, djevojka koja trpi zbog svoje samoće ili menadžerica kompanije u problemima, žena je obično ona koja odano ostaje, koja može vidjeti širu sliku i ići do kraja, teškoćama unatoč.

Znači li to da žene uživaju u tome da strpljivo pate i da trebaju biti potlačene i trpeće jadnice? Ne, nipošto. To samo znači da žene imaju drukčije mehanizme za suočavanje s teškoćama od muškaraca, a taj ženski način obično je ono na što mislimo kada hvalimo specifične kvalitete ženskog liderstva, iako to možda ne možemo ili ne želimo izreći. Tako zapravo ono gdje se žene čine najslabije postaje njihova najveća snaga.

Život nije bajka. Nije to nikad ni trebao biti. Odnosno, jest, dok Adam i Eva nisu upropastili taj naum. Ali, izvan Edena, naše su potrebe neprestano nezadovoljene, naše želje ne mogu biti odmah ispunjene, a naša je patnja neminovna. No mi kao da se stalno pokušavamo vratiti u taj rajski vrt, u kojem nema truda, rada, brige ni patnje. Tehnologija nam daje iluziju da je to dostižno omogućujući nam da se oslobodimo mnogih zamornih i teških poslova. Tako britanska novinarka Louise Perry, autorica knjige „Slučaj protiv seksualne revolucije: Novi vodič za seks u 21. stoljeću“, tvrdi da je za ženu veće oslobođenje od kontracepcijske pilule zapravo bila vešmašina jer je žene oslobodila jednog vrlo teškog i dugotrajnog posla. I nema u tome ništa loše (tko bi poželio vratiti se pranju odjeće na ruke?!) sve dok smo svjesni da je to dar i da, iako više ne moramo prati odjeću na ruke, i dalje imamo i uvijek ćemo imati neke druge stvarnosti koje nas žuljaju. [G. K. Chesterton](#) znao je govoriti da bismo se tehnologiji trebali diviti puno više i biti na njoj puno zahvalniji. Možda bi shvaćanje tehnologije kao dara, a ne kao prava promijenilo i naš odnos prema tome kako je koristimo.

Isto tako, možda bi spoznaja da snaga nije samo u mišićima, pameti, neovisnosti i samoostvarenju, nego ponekad i u strpljivosti, poniznosti i služenju, mogla dovesti do one prave mjere kojom bismo mjerili žensku snagu. Ona nije ni uživanje u potlačivanju ni bezobzirno ostvarivanje vlastite volje, a ponajmanje je natjecanje s muškarcima. Žene u svojim tijelima nose novi život i zato imaju drukčije vrste snage od muškaraca. One su velikodušne, prihvaćaju stvarnost i znaju kako je preobraziti strpljivom ustrajnošću i predanjem. Baš kao što se stanice ugniježdene u ženinu maternicu malo pomalo pretvaraju u dijete, tako je žena sposobna mlaku vodu svakodnevnice preobraziti u krepko vino života. To je ono prvo i najpotrebnije čudo, najveća snaga: pronaći radost života svaki dan.

**Članak je dio niza "Žena 2.0", a objavljen je u sklopu projekta poticanja kvalitetnog novinarstva Agencije za elektroničke medije. Dozvoljeno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i imena Autora.*

Objavljeno: 26. listopada 2022.

- Oznake:
- [#feminizam](#)
- [#KraljicaElizabetaII.](#)
- [#LucijaČorić](#)
- [#UN](#)
- [#Žena2.0](#)